

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

24 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Covalenco Elena, Gordilă Nicolae,
a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile și de către avocatul
Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie împotriva sentinței Judecătoriei
Rîșcani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel
Chișinău din 01 iulie 2013, în cauza penală privindu-1 pe

*Borzac Ghenadie Tudor, născut la 15 decembrie 1982,
originar și domiciliat în mun. Chișinău, com. Bubuieci;*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 21.05.2012-04.04.2013 (prima instanță)*
- 2. 02.05.2013-01.07.2013 (instanța de apel)*
- 3. 24.09.2013-24.12.2013 (instanța de recurs ordinar)*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care a solicitat admiterea recursului declarat de
procuror, cu respingerea recursului declarat de avocatul Zamfir Pavel.

Avocatul Zamfir Pavel și inculpatul Borzac Ghenadie, care au solicitat admiterea
propriului recurs în sensul declarat, cu respingerea recursului depus de procuror.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în
baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2013, Borzac
Ghenadie a fost condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor
art. 79 Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale.

2. În fapt, prima instanță a reținut, că Borzac Ghenadie urmărind scopul punerii în
circulație a valutei străine false, utilizate pentru efectuarea plăților, la 30 martie 2012,
aflându-se în mun. Chișinău, dobândind într-un mod necunoscut organului de urmărire
penală, o bancnotă falsă, a pus în circulație o bancnotă cu nominalul de 100 dolari SUA,
nr. FC 83947675A, C3, anul de emisie 2003, care conform raportului de constatare
tehnic-științifică nr.229 din 02.04.2012, s-a dovedit că nu corespunde după modul și
calitatea imprimării recuzitelor în ea a bancnotelor autentice.

Tot el, la 02 aprilie 2012, aflându-se în mun. Chișinău str. Albișoara, urmărind
aceleași scopuri, dobândind într-un mod necunoscut organului de urmărire penală, bani
falși, a pus în circulație prin vânzarea lui Verșina Grigore, a 6300 dolari SUA falși,
formată din bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA fiecare, cu seriile și numerele: 1)
FD 76583941 C D4, anul 2003; 2) FC 69375140 A C3, anul 2003; 3) FE 63591847 B E5,
anul 2003; 4) FD 76583941 C D4, anul 2003; 5) FE 91367894 B E5, anul 2003; 6) FD

68395177 C D4, anul 2003; 7) FE 63591847 B E5, anul 2003; 8) FE 75439891 B E5, anul 2003; 9) FE 91367894 B E5, anul 2003; 10) FD 63981754 C D4, anul 2003; 11) FC 78496193 A C3, anul 2003; 12) FD 87564399 C D4, anul 2003; 13) FD 76583941 CD4, anul 2003; 14) FC 36789451 A C3, anul 2003; 15) FB 84769135 D B2, anul 2003; 16) FE 57369842 B E5, anul 2003; 17) FD 68395177 C D4, anul 2003; 18) FE 63591847 BE5, anul 2003; 19) FB 84769135 D B2, anul 2003; 20) FB 84769135 D B2, anul 2003; 21) FB 79651438 D B2, anul 2003; 22) FD 76583941 C D4, anul 2003; 23) FE 57369842 B E5, anul 2003; 24) FC 74198655 A C3, anul 2003; 25) FD 76583941 C D4, anul 2003; 26) FD 74691395 C D4, anul 2003; 27) FB 75986121 D B2, anul 2003; 28) FB 96834715 D B2, anul 2003; 29) FB 75986121 D B2, anul 2003; 30) FD 95378416 C D4, anul 2003; 31) FC 95187643 A C3, anul 2003; 32) FD 63981754 C D4, anul 2003; 33) FE 91367894 B E5, anul 2003; 34) FC 74198655 A C3, anul 2003; 35) FB 64837950 D B2, anul 2003; 36) FB 64837950 D B2, anul 2003; 37) FB 79651438 D B2, anul 2003; 38) FB 98075613 D B2, anul 2003; 39) FE 75439891 B E5, anul 2003; 40) FC 36789451 A C3, anul 2003; 41) FD 74691395 C D4, anul 2003; 42) FE 64391758 B E5, anul 2003; 43) FB 78129643 D B2, anul 2003; 44) FC 74198655 A C3, anul 2003; 45) FD 76583941 C D4, anul 2003; 46) FC 94715688 A C3, anul 2003; 47) FD 87564399 C D4, anul 2003; 48) FC 36789451 A C3, anul 2003; 49) FE 64391758 B E5, anul 2003; 50) FB 84769135 D B2 anul 2003; 51) FE 57369842 B E5, anul 2003; 52) FE 57369842 B E5, anul 2003; 53) FC 69375140 A C3, anul 2003; 54) FC 36789451 A C3, anul 2003; 55) FD 76491395 C D4, anul 2003; 56) FE 64391758 B E5, anul 2003; 57) FB 61794853 D B2, anul 2003; 58) FC 69375140 A C3, anul 2003; 59) FB 61794853 D B2, anul 2003; 60) FB 75986121 D B2 anul 2003; 61) FC 69375140 A C3, anul 2003; 62) FC 74198655 A C3, anul 2005; 63) FD 63981754 C D4, anul 2003, contra sumei de 2600 dolari SUA, autentici primiți de la Verșina Grigore.

În drept, acțiunile lui Borzac Ghenadie au fost încadrate în prevederile art. 236 alin. (1) Cod penal – punerea în circulație a valutei străine false, utilizată pentru efectuarea plăților.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie.

3.1. Procurorul în apelul declarat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Borzac Ghenadie să fie condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 8 ani, invocând că în cadrul urmăririi penale, precum și în rezultatul examinării probelor în ședința de judecată s-a stabilit incontestabil că inculpatul a comis infracțiunea incriminată, acționând cu intenție. În motivarea stabilirii pedepsei, instanța a invocat că conform art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei s-au constatat încălcări ale dreptului inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări, însă nu a indicat concret care drepturi ale inculpatului se consideră a fi încălcate. Pedepsa stabilită de instanță nu este în măsură să asigure scopurile instituției pedepsei penale, iar corijarea și educarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate. Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. În acest sens, acuzarea a remarcat că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și nici nu a făcut

declarații pe acest caz. Astfel, această atitudine denotă faptul că acesta nu conștientizează caracterul prejudiciabil al faptelor.

Anterior, Borzac Ghenadie, prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21.03.2002 a fost absolvit de răspundere penală conform art. 119 alin.(1) Cod penal și transmis în cheazășie colectivului de muncă SA „Fixline”, iar prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 28.12.2009 a fost liberat de la răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin.(3) și (5), 45-326 alin. (1) Cod penal cu tragerea la răspundere administrativă, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Este evident că Borzac Ghenadie nu a făcut concluziile respective, continuând săvârșirea unor noi fapte cu caracter penal. Gradul de pericol social pe care-l prezintă inculpatul Borzac Ghenadie se deduce anume din gravitatea infracțiunii săvârșite, consecințele pe care acestea le-au generat, iar prin necontribuirea la descoperirea infracțiunii, prin nerecunoașterea vinovăției, conchid că inculpatul nu a tras concluziile necesare, fapt pentru care, pentru corijarea acestuia se impune izolarea lui de societate cu executarea pedepsei penale în loc privativ de libertate. Comiterea anterioară de către acesta a faptelor expuse mai sus și nerecunoașterea vinovăției în cazul dat, denotă clar că inculpatul după comiterea infracțiunii nu a tras concluziile necesare, continuând săvârșirea unor noi fapte cu caracter penal. Consideră că pedeapsa stabilită de instanța de fond nu poate asigura scopul preventiv, reieșind din faptul că este prea blîndă.

3.2. Avocatul Zamfir Pavel în apelul declarat în numele inculpatului Borzac Ghenadie a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi decizii prin care probele acuzării, indicate în Lista probelor și invocate de instanța de judecată, urmează a fi declarate nule, din motivul că sînt contrare prevederilor art. art. 94, 95, 251, 271, 279 Cod de procedură penală, art. 6 alin. (2), pct. 1), lit.n) și lit.f) pct.1) al Legii nr. 45-XIII din 12.04.1994, art. 6 al CEDO. Cauza penală de învinuire a lui Borzac Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod penal, urmează a fi încetată în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului s-a invocat că majoritatea actelor procesuale, pretinse ca probe și invocate de instanța de judecată, au fost obținute cu grave abateri de la legislația procesual-penală. Totodată, instanța a făcut o tentativă nereușită de a combate argumentele părții apărării în ceea ce privește aceste abateri, dar care, în consecință, justifică încetarea procesului penal în privința lui Borzac Ghenadie.

Astfel, potrivit prevederilor art. 95 alin. (1) Cod de procedură penală sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod.

Totodată, art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală stabilește, că toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective. Or, art. 101 Cod de procedură penală reiterează, că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

În acest context, este oportun de a face referință la practica judiciară a CSJ și a CEDO la acest capitol. În sensul art. 6 din Convenția Europeană, instanța trebuie să stabilească dacă procesul penal în ansamblul său, inclusiv modul în care mijloacele de

probă au fost administrate a fost echitabil. Potrivit art. 94 Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod.

Conform art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea aceluși act. Încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural. (3) Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. În speță, constatăm o încălcare a legislației referitoare la calitatea persoanei, deoarece, inspectorii Munteanu, Verșina, directorul DGT Sud, fără a avea statut de ofițeri de urmărire penală, sau să fie incluși în grupul de urmărire penală la data pornirii cauzei, au efectuat un șir de acțiuni procesuale cu încălcarea competenței.

Potrivit art. 6 alin. (2) pct. 1) lit. n) al Legii nr. 45-XIII din 12.04.1994, infiltrarea operativă este condiționată de o restricție expres prevăzută în lege și anume că infiltrarea operativă a agenților este posibilă numai în organizația criminală. În speță însă, organul de urmărire penală desfășurînd activitatea operativă de investigații în cauza Borzac Ghenadie nu se aflau în prezența unei organizații (asociații) criminale în sensul termenului utilizat la art. 47 Cod penal.

În cazul în care instanța a recunoscut, chiar tangențial, faptul derogării de la cerințele legislației, admise în cadrul urmăririi penale, și anume infiltrarea, recepționarea bancnotei de către inspectorul Verșina, urma, ca actele procesuale care au stat la baza infiltrării și cele subsecvente, să fie declarate nule.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2013 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Borzac Ghenadie a fost condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Borzac Ghenadie i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel și-a argumentat soluția prin aceea, că cercetînd probele părții acuzării și apărării administrate pe tot parcursul procesului penal a conchis că vinovăția inculpatului Borzac Ghenadie în comiterea faptelor incriminate prin rechizitoriu a fost dovedită pe deplin și că dubiul judiciar în privința acestuia a fost răsturnat prin probe concludente, pertinente, veridice și utile procesului de stabilire a adevărului.

În raport cu criteriile de individualizare a pedepsei instanța a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatului Borzac Ghenadie poate fi atins

numai prin numirea unei pedepse cu închisoare situată în limita minimă prevăzută de legea penală și anume 5 ani. Totodată, instanța a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal, astfel suspendînd condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, deoarece careva impedimente pentru aplicarea art. 90 Cod penal nu s-au constatat.

5. Hotărârile nominalizate sunt atacate cu recursuri ordinare de către procuror și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie.

5.1. Procurorul în recursul declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei lui Borzac Ghenadie, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocînd că:

- instanța de apel nu a luat în considerație și nu s-a expus în decizie asupra argumentului invocat în apelul procurorului, și anume, că prin sentința Judecătorei Buiucani din 28.12.2009, inculpatul a fost liberat de răspundere penală pentru săvîrșirea infracțiunii analogice, prevăzute de art. 42 alin. (3), (5) și art. 45 - 326 alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspundere administrativă, fiindu-i stabilită pedeapsa de 150 unități convenționale, astfel fiind evident faptul, că Borzac Ghenadie concluzii necesare nu și-a făcut, continuînd comiterea unor noi fapte infracționale cu caracter similar.

- hotărîrea instanței de apel este pripită și neîntemeiată în privința inculpatului Borzac Ghenadie, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.2. Avocatul Zamfir Pavel în recursul declarat în numele inculpatului Borzac Ghenadie, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care în privința inculpatului să fie încetat procesul, invocînd că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- argumentele invocate de partea apărării privind încălcările admise în procesul instrumentării cauzei la faza urmăririi penale, nu au fost combătute nici de instanța de fond și nici de cea de apel;

- instanța de apel s-a pronunțat numai asupra faptului, că acțiunile inspectorului Verșina, infiltrat, în opinia părții apărării ilegal „au fost conforme legislației și că au adus, într-un final, la descoperirea faptei”;

- acțiunile inspectorului Verșina, efectuate la 30 martie 2012 (infiltrarea, recepționarea bancnotei de la Borzac, înregistrarea convorbirilor cu Borzac), precum și acțiunile de infiltrare, achiziție de control, documentarea convorbirilor și alte acțiuni efectuate ulterior contravin prevederilor art. 279 alin.(1) al CPP și nu pot fi recunoscute ca probe;

- infiltrarea operativă a lui Verșina, înzestrarea acestuia cu mijloace tehnice de investigații, precum și achiziția de control au fost dispuse de persoane care nu au avut tangență la cauza penală și în lipsa autorizației judecătorului de instrucție privind efectuarea acestor măsuri;

- infiltrarea operativă este condiționată de o restricție expres prevăzută în lege și anume – infiltrarea operativă a agenților este posibilă numai în organizația criminală. Însă, în speță, organul de urmărire penală desfașurînd activitatea operativă de investigații în cauza Borzac nu se aflau în prezența unei organizații (asociații) criminale în sensul termenului utilizat la art. 47 Cod penal;

- instanța de apel pur formal s-a referit și la legalitatea unui șir de acte procesuale, emise cu încălcarea competenței după persoană și care, urmau să fie declarate nule în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) pct. 4) și art. 251 CPP. Este vorba de actele întocmite de către inspectorul Munteanu în perioada de pînă și după pornirea cauzei penale;

- se constată o încălcare a legislației referitoare la calitatea persoanei, deoarece inspectorii Munteanu și Verșina, directorul DGT Sud, fără a avea statut de ofițeri de urmărire penală sau să fie incluși în grupul de urmărire penală la data pornirii cauzei, au efectuat un șir de acțiuni procesuale cu încălcarea competenței;

- în cazul în care instanța a recunoscut infiltrarea și recepționarea bancnotei de către inspectorul Verșina ca acte procesuale care au stat la baza infiltrării și cele subsecvente, actele întocmite de către inspectorul Munteanu A. urmau să fie declarate nule, deoarece majoritatea actelor procesuale, pretinse ca probe și invocate de instanța de judecată, au fost obținute cu grave abateri de la legislația procesual-penală;

- atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată inculpatul Borzac Ghenadie nu și-a recunoscut vina, iar probe care ar confirma că pînă a fi provocat acesta era în căutare de posibilități privind realizarea valutei străine false nu au fost aduse. În cazul dat inculpatul a căzut victima unei provocări polițienești, iar instanța de judecată urma să examineze circumstanțele cauzei și să ia măsurile necesare pentru descoperirea adevărului: a existat sau nu o provocare, ceea ce nu s-a făcut;

- consideră că a avut loc încălcarea dublei competențe, atît a organului de urmărire penală cît și a procuraturii, în sensul că organul de urmărire penală al DGT Sud, urma să-și verifice competența și să trimită materialele procurorului care exercită urmărirea penală în CCCEC, pentru a o transmite organului teritorial competent. În cazul în care ordonanțele din 02 aprilie 2012 de pornire a urmăririi penale, emisă de ofițerul Boghean și cea a procurorului anticorupție din 03 aprilie 2012, fiind emise cu încălcarea competenței după materie dar și după teritoriu, sunt lovite de nulitate și nu pot fi înlăturate în nici un mod. Prin urmare, nulitatea ordonanței de începere a urmăririi penale atrage și nulitatea tuturor acțiunilor și actelor efectuate în afara cadrului legal, adică în afara unui proces penal pornit în mod legal, fapt ce permite a concluziona că instanța de judecată, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urma să dispună încetarea procesului penal, deoarece în cauză s-a constatat existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit consideră că recursul avocatului Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul procurorului de admis reieșind din următoarele motive.

6.1. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie.

Drept temei pentru declararea recursului, avocatul Zamfir Pavel a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă Colegiul lărgit conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare în speța dată.

Astfel, Colegiul lărgit menționează, că instanțele de judecată examinînd cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcînd o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just au încadrat acțiunile lui Borzac

Ghenadie în baza art. 236 alin. (1) Cod penal – punerea în circulație a valutei străine false, utilizată pentru efectuarea plăților.

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Astfel, argumentele avocatului Zamfir Pavel, cu referire la încălcările admise în procesul instrumentării cauzei la faza urmăririi penale, privind acțiunile de infiltrare a inspectorului Verșina, care nu pot fi recunoscute ca probe, - sunt declarative și inadmisibile.

În acest sens, instanța de apel just a statuat, că infiltrarea agentului a avut drept scop stabilirea tuturor circumstanțelor comiterii infracțiunii, iar la momentul deciderii infiltrării agentului Verșina Grigore, s-a stabilit că Borzac Ghenadie avea drept scop vânzarea bancnotelor false, nefiind stabilită persoana care a fabricat aceste bancnote, acesta fiind un motiv întemeiat pentru a presupune că există o organizație criminală orientată în fabricarea și punerea în circulație a valutei străine false.

Toate acțiunile agentului Verșina Grigore au fost direcționate anume spre descoperirea infracțiunii, precum și a tuturor participanților la comiterea acesteia, fapt ce conform materialelor cauzei s-a constatat a fi eficient și legal și nu se confirmă în speța dată provocarea, fructe otrăvite, invocate de recurentul Zamfir Pavel.

Nu poate fi reținut nici argumentul avocatului Zamfir Pavel, referitor la încălcarea competenței după materie și după teritoriu, atât a organului de urmărire penală, cât și a procuraturii, deoarece instanța de apel și la acest argument s-a pronunțat întemeiat și argumentat.

Astfel, la data de 07.05.2013 Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a pronunțat decizia asupra recursului în interesul legii formulat de Procurorul General al Republicii Moldova cu privire la interpretarea și aplicarea art. 270 alin. (9) Cod de procedură penală, care este obligatorie, conform art. 465⁴ Cod de procedură penală, pentru toate instanțele de judecată din ziua pronunțării și nu are efect asupra cauzei deja soluționate printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Potrivit deciziei nominalizate „adoptarea de către instanțele de fond și cele de apel a soluțiilor de încetare a procesului penal în cazurile în care nu s-au respectat, de către procuror, normele privind competența organului de urmărire penală, în baza prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) CPP, ca o circumstanță care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, este o interpretare greșită a legii.

Legiuitorul a reglementat concret cazurile de încetare a procesului penal și numai în pct. 6) se face trimitere și la alte circumstanțe ale cauzei penale care exclud total ori condiționează acțiunea organelor competente – de a porni urmărirea penală și tragerea persoanei la răspundere penală ori, după caz, refuzul în adoptarea acestei soluții.

Temeiurile care exclud efectuarea urmăririi penale sînt prevăzute în art. 275 CPP.

Din dispozițiile art. 391, 275 CPP, conchidem că, cazul de încălcare a competenței de efectuare a urmăririi penale de către un alt organ decît cele prevăzute de art. 266 – 270 CPP, nu constituie temei de încetare a procesului penal. Cu atît mai mult că nici normele vizate în conținutul lor, dar și art. 271 CPP, referitor la obligarea organelor respective de a-și verifica competența, nu conțin indicația că o eventuală efectuare a urmăririi penale, de către un alt organ decît cel prevăzut de lege, trebuie să se soldeze cu adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal.

Astfel, soluțiile instanțelor de judecată de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, ca urmare a nerespectării regulilor de competență la efectuarea urmăririi penale, sînt nejustificate”.

În acest context, se impune soluția de respingere a recursului ordinar declarat de avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Borzac Ghenadie, ca fiind vădit neîntemeiat.

6.2. Cu referire la recursul procurorului.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, rezultă că acesta nu este de accord cu decizia instanței de apel în latura stabilirii pedepsei lui Borzac Ghenadie privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, considerînd-o neîntemeiată.

În acest sens, Colegiul lărgit consideră, că constatarea instanței de apel: „în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei, Colegiul penal conchide, că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatului Borzac Ghenadie poate fi atins numai prin numirea unei pedepse cu închisoare situată în limita minimă prevăzută de legea penală și anume 5 ani. Totodată, instanța consideră, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal, astfel suspendînd condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, deoarece careva impedimente pentru aplicarea art. 90 Cod penal, Colegiul nu a constatat” este una neîntemeiată și inadmisibilă, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, indicînd *numaidecît în hotărîre motivele* condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgînd, în primul rînd, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvîrșită, iar în al doilea rînd, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvîrșirea faptei, în timpul judecării etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru

săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În atare împrejurări, Colegiul lărgit consideră că instanța de apel la stabilirea pedepsei lui Borzac Ghenadie, corect a statuat că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatului poate fi atins numai prin numirea unei pedepse cu închisoare situată în limita minimă prevăzută de legea penală și anume 5 ani, însă nemotivat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate acestuia, pe când era obligată să indice în decizie motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Din aceste considerente, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că în prezenta cauză nu au fost stabilite careva circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea lui Borzac Ghenadie este posibilă numai în condiții de izolare a lui de societate, avîndu-se în vedere datele ce-l caracterizează pe inculpat, gravitatea infracțiunii comise și scopul pedepsei penale de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane.

În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă și nefiind considerat că prin această soluție s-a înrăutățit situația condamnatului.

Prin urmare, recursul procurorului urmează a fi admis și casată parțial decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei lui Borzac Ghenadie.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul declarat de avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului **Borzac Ghenadie**.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile, casează în partea stabilirii pedepsei decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2013 în privința lui Borzac Ghenadie, rejudecă cauza, pronunțînd următoarea hotărîre.

Borzac Ghenadie se consideră condamnat în baza art. 236 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei se va calcula din ziua reținerii lui Borzac Ghenadie, cu includerea în acest termen a perioadei de reținere și arest preventiv – din 02 aprilie 2012 pînă pe 02 mai 2012.

În rest, se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată în ședință publică la 21 ianuarie 2014, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Covalenco Elena

Gordilă Nicolae